

Todennäköisyyslaskennan jatkokurssi

Harjoitus 6, syksy 2005

1. (Buffonin neulaprobleema) Paperille, johon on piirretty yhdensuuntaisia suoria etäisyydelle $2a$ toisistaan, pudotetaan umpimähkään neula; neulan pituus on $2k, k < a$. Laske tn, että neula leikkaa suoran.
(Opastus: Neulan keskipisteen etäisyys lähimmästä suorasta olkoon X ja suuntakulma suorien suhteen Y . X ja Y ovat riippumattomia ja jakaumiltaan $\text{Tas}(0, a)$, $\text{Tas}(0, \pi)$.)

2. Oletetaan, että satelliitista saapuva signaali on muotoa

$$S = X + Y,$$

missä X on havainto ja Y on häiriö (kohina). Oletetaan, että $X \perp Y$, $X \sim N(\mu, \sigma_1^2)$, $Y \sim N(0, \sigma_2^2)$. Määritä

a) $\text{Corr}(S, X)$,

b) X :n ehdollinen jakauma ehdolla $S = s$.

(Vihje: Johda ensin (X, S) :n tf esittämällä (X, S) sv:n (U, V) affiinina muunnoksena, missä $(U, V) \sim N(0, I)$.)

3. Olkoon satunnaisvektorilla (X, Y) jatkuva jakauma tiheysfunktiona

$$f(x, y) = ce^{-x^2 - 2y^2}, \quad (x, y) \in \mathbb{R}^2,$$

missä $c > 0$ on vakio.

a) Määrää c .

b) Mikä tunnettu jakauma on kyseessä?

c) Määrää $E(X)$, $E(Y)$ ja $\text{Cov}(X, Y)$.

4. Olkoon satunnaisvektorilla (X, Y) 2-ulotteinen normaalijakauma tiheysfunktiona

$$f(x, y) = \frac{1}{2\sqrt{2\pi}} \exp \left[-\frac{1}{8}(3x^2 + 2xy + 3y^2 - 14x - 10y + 19) \right], \quad (x, y) \in \mathbb{R}^2.$$

Määrää X :n ja Y :n odotusarvot sekä kovarianssimatriisi.

(Vihje: Etsi z_0 ja matriisi C siten, että eksponentissa oleva lauseke on $-\frac{1}{2}(z - z_0)^T C^{-1}(z - z_0)$, kun $z = [x \ y]^T$, $z_0 = [x_0 \ y_0]^T$.)